

ΒΑΪΝΑΝΙΔΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Πινδάρου 4
106 71 Αθήνα
e-mail: Costasvainanidis@ve-legal.gr
www.ve-legal.gr

ΤΗΛ: (210) 36.43.846
(210) 36.34.287
(210) 72.37.611
(210) 36.04.611
ΚΙΝ: 69 44 67 14 54

Προς το Δ.Σ. του Συλλόγου «Θουκυδίδης ο Αλιμούσιος»

Αγαπητά μέλη και Πρόεδρε του Δ.Σ του Συλλόγου μας,

Θέμα: Γνωμοδότηση που αφορά την σχεδιαζόμενη στην περιοχή του Παλαιού Αλίμου εκτροπή της κοίτης του Ρέματος Τραχώνων.

Μετά από σχετική ομόφωνη απόφασή σας, με την ιδιότητα του γραμματέα του Δ.Σ. και του pro bono δικηγόρου του Συλλόγου μας, αλλά και του κατοίκου του Παλαιού Αλίμου του οποίου η κατοικία απέχει λίγες εκατοντάδες μέτρα από την ακτή Λουτρά Αλίμου, σε ανταπόκριση της παράκλησής σας να απαντήσω σε σειρά ερωτημάτων που μου θέσατε σχετικά με το γνωστό σοβαρό περιβαλλοντικό και κοινωνικό πρόβλημα που έχει ανακύψει αναφορικά με τα λουτρά Αλίμου και τις εκβολές του ρέματος Τραχώνων συνέταξα και θέτω υπόψη σας την κατωτέρω γνωμοδότηση.

I. Συνοπτική Περίληψη της Γνωμοδότησης

Η γνωμοδότηση απαντά σε εύλογα ερωτήματα που μου θέσατε η/και ανέκυψαν κατά την διάρκεια της έρευνάς μου, σε σχέση με το τμήμα του ρέματος Τραχώνων που αρχίζει από την Λεωφόρο Ποσειδώνος και περατούται στην ακτή, όπου, στο πλαίσιο των έργων του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού, έχει σχεδιαστεί η εκτροπή της σημερινής φυσικής κοίτης και των φυσικών εκβολών του ρέματος, προκειμένου να κατασκευαστούν τεχνητές εκβολές ώστε, μέσω της εκτραπέιας κοίτης του ρέματος να εκβάλει αυτό μέσα στην ακτή της κολυμβητικής παραλίας των Λουτρών Αλίμου, στο σημείο που σήμερα βρίσκονται οι εγκαταστάσεις του Ναυτικού Ομίλου Αλίμου (Ν.Ο.Α.).

Η γνωμοδότησή μου τεκμηριώνει ότι:

1. Στην περιοχή που αναφέρεται η παρούσα γνωμοδότηση, υφίσταται στην σημερινή φυσική απόληξη της κοίτης του ρέματος Τραχώνων και την πέριξ αυτής παράλια και θαλάσσια περιοχή, μη θεσμικά οριοθετημένος, **Προστατευόμενος Μικρός Υγρότοπος Προτεραιότητας Β', εξαιρετικής περιβαλλοντικής αξίας**, με την ονομασία «**Παράκτιος Υγρότοπος Λουτρών Αλίμου**» ή «**Παράκτιο Έλος Λουτρών Αλίμου**» (στη συνέχεια ο **Υγρότοπος**), εκτάσεως περίπου 9,4 στρεμμάτων, αυτοτελώς προστατευόμενος από την ισχύουσα νομοθεσία και καταγεγραμμένος σε επίσημα έγγραφα και βάσεις δεδομένων (Ιδείτε αναγραφή

του παράκτιου υγρότοπου Λουτρών Αλίμου σε Παράρτημα ΙΧ και άρθρ. 20. παρ. 2. γ ββ του Ν. 4277/2014 «Υγρότοποι Β' Προτεραιότητας», σε καταλόγους ΕΚΒΥ, ΕΛΚΕΘΕ, μνεία του στην «Στρατηγική & άξονες δράσης για τη διατήρηση των υγροτόπων της Αττικής και την προσαρμογή τους στην κλιματική αλλαγή – Περιφέρεια Αττικής – Αθήνα - Νοέμβριος 2014», το ΠΕΣΠΚΑ της Περιφέρειας Αττικής κ.α.).

2. Ο παραπάνω αυτοτελής **Υγρότοπος** είναι **συνυφασμένος με την σημερινή κοίτη και τις σημερινές φυσικές εκβολές** του ρέματος Τραχώνων, τις οποίες επικαλύπτει και εκτείνεται και σε ευρύτερη περιοχή πέριξ αυτών, **η δε ύπαρξή του εξαρτάται απόλυτα από την παροχέτευση σε αυτόν των υδάτων του ρέματος.**
3. Από τα 4 σχεδιαγράμματα, που δημοσιεύθηκαν στο ΦΕΚ 1-3-2018/Τεύχος Α.Α.Π./35 και μνημονεύονται στο άρθρο 5 («Καθορισμός οριογραμμών ρεμάτων») του Π.Δ. της 28-2-2018 «Έγκριση του Σχεδίου Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης (ΣΟΑ) του Μητροπολιτικού Πόλου κλπ.» (στη συνέχεια Π.Δ. του 2018) που επικυρώνει την προταθείσα από τον Επενδυτή νέα οριοθέτηση του ρέματος Τραχώνων, **απουσιάζει η απεικόνιση της πορείας και θέσης της σημερινής φυσικής κοίτης και των σημερινών φυσικών εκβολών του ρέματος Τραχώνων**, γεγονός που **παραβιάζει ρητή διάταξη της ισχύουσας νομοθεσίας** (Ίδτετε ειδικότερη αναφορά κατωτέρω). Με τον τρόπο αυτό δεν κατέστη γνωστή (άλλως αποσιωπήθηκε ή απεκρύβη) η σχεδιαζόμενη εκτροπή της σημερινής φυσικής κοίτης και η επιχωμάτωση των φυσικών εκβολών του ρέματος Τραχώνων, λόγω της μετάθεσής τους σε άλλο χώρο, παραβιαζόμενης έτσι μεταξύ άλλων της αρχής της διαφάνειας και την επιβαλλόμενης δημοσιότητας. Η παράλειψη θέτει θέμα νομιμότητας της οριοθέτησης.
4. Η επικυρωθείσα από το Π.Δ. του 2018 νέα οριοθέτηση του ρέματος Τραχώνων, **παρέλειψε κατά παράβαση ρητής διάταξης της ισχύουσας νομοθεσίας να περιλάβει μέσα στις οριογραμμές του ρέματος τον παραπάνω Υγρότοπο**, καίτοι αυτός είναι **φυσικό στοιχείο που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του υδατορέματος, έχει προφανή περιβαλλοντική αξία και χρήζει προστασίας**, εξού και όφειλε να περιληφθεί μέσα στις οριογραμμές του ρέματος (**άρθρο 1 παρ. 9 γ του Ν. 4258/2014**). Με τον τρόπο αυτό αποσιωπήθηκε η ύπαρξη του Υγρότοπου, επειδή η ύπαρξη του θα υποχρέωνε τους μελετητές, το Ελληνικό Δημόσιο και όλους τους εμπλεκόμενους, να περιλάβουν μέσα στην οριογραμμή του ρέματος και τον Υγρότοπο εκτάσεως περίπου 9,4 στρεμμάτων που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων και μια μικρή λίμνη (λιμνοθάλασσα), την παρακείμενη σε αυτή παραλία, και τον μπροστά τους θαλάσσιο χώρο. Εάν γνώριζε το Συμβούλιο της Επικρατείας ότι αποσιωπήθηκε η ύπαρξη του Υγρότοπου που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Υδρορέματος, δεν μπορεί παρά να είχε απαιτήσει να περιληφθεί ο Υγρότοπος μέσα στην οριογραμμή του ρέματος. Η παράλειψη θέτει θέμα νομιμότητας της οριοθέτησης.
5. Η **προβλεπόμενη επιχωμάτωση** της φυσικής κοίτης του ρέματος, καθώς αυτή πλησιάζει στις σημερινές φυσικές εκβολές, και η προβλεπόμενη επιχωμάτωση των σημερινών φυσικών εκβολών, **συνεπάγεται την ολοκληρωτική καταστροφή του παραπάνω Υγρότοπου και της σημερινής εξαιρετικού κάλλους και περιβαλλοντικής αξίας κατάφυτης στην περιφέρειά της φυσικής λίμνης των εκβολών**, όπου αναμιγνύονται τα νερά του ρέματος με θαλάσσιο νερό και

αποτελεί τόπο διαβίωσης, διέλευσης και παραμονής προστατευόμενης πανίδας, στην οποία περιλαμβάνεται και διεθνώς επαπειλούμενη με εξαφάνιση (EKBY, ΕΛΚΕΘΑ, Κατάλογος της Διεθνούς Ένωσης για την Διατήρηση της Φύσης και των Φυσικών Πόρων (IUCN).

6. **Δεν διαπιστώθηκε** από τον υπογράφοντα η ύπαρξη στις δημοσιευμένες εγκριτικές Υπουργικές Αποφάσεις και στις μελέτες των επιπτώσεων στο περιβάλλον των έργων του Μητροπολιτικού Πόλου, **μνεία είτε της ύπαρξης του Υγρότοπου** στο συγκεκριμένο σημείο, **πολλώ δεν μάλλον, στις περιβαλλοντικές συνέπειες της σχεδιαζόμενης εξαφάνισής του!**
7. **Δεν διαπιστώθηκε** από τον υπογράφοντα **ότι η σχεδιαζόμενη καταστροφή του Υγρότοπου είναι αναγκαία για την αποτροπή πλημμυρών** στην περιοχή, το αντίθετο μάλιστα. Σίγουρα δε, ακόμη και εάν ήταν αναγκαία αντιπλημμυρική παρέμβαση, αυτή θα μπορούσε κάλλιστα να υλοποιηθεί με διαπλάτυνση της υπάρχουσας φυσικής κοίτης και των σημερινών φυσικών εκβολών χωρίς να καταστραφεί ο Υγρότοπος!
8. **Καταλήγω στο συμπέρασμα** ότι η επικυρωθείσα από το Π.Δ. του 2018 οριοθέτηση και διευθέτηση (εκτροπή) του ρέματος Τραχώνων, στο τμήμα του από την Λεωφόρο Ποσειδώνος μέχρι την θάλασσα, έγινε κατά παράβαση του άρθρου 24 του Συντάγματος, της Εθνικής και Ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας και τις διεθνείς συμβάσεις που έχει κυρώσει η Ελλάδα για την προστασία του περιβάλλοντος.
9. Λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη πάγια αλλά και εξαιρετικά πρόσφατη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, **καταλήγω στο συμπέρασμα** ότι ο προ-έλεγχος του Π.Δ. του 2018 που έγινε από το Συμβούλιο της Επικρατείας περατώθηκε χωρίς να του έχει αποκαλυφθεί τόσο η ύπαρξη του Υγρότοπου, κατά πάσα πιθανότητα δε, και το γεγονός ότι στην συγκεκριμένη περιοχή ετίθετο θέμα εκτροπής της φυσικής κοίτης και των φυσικών εκβολών του ρέματος Τραχώνων.

II. Κυρίως μέρος της Γνωμοδότησης

A. Προκαταρκτικά – Πληροφορίες επί του θέματος.

Ο Σύλλογός μας είναι εξωραϊστικό και πολιτιστικό σωματείο, εδρεύει και δραστηριοποιείται σε θέματα που αφορούν την περιοχή που είθισται να καλείται Παλαιός Άλιμος και συνορεύει με το δυτικό σύνορο του Μητροπολιτικού Πόλου.

Τα μέλη του Συλλόγου μας είναι στην συντριπτική τους πλειοψηφία κάτοικοι του Παλαιού Αλίμου και δημότες Αλίμου που κάνουν χρήση ιδίως κατά τους θερινούς μήνες για κολύμβηση και αναψυχή την κολυμβητική παραλία που βρίσκεται ακριβώς κάτω από τον τόπο κατοικίας τους, χαρακτηρισμένη, όπως διαπίστωσα, από την ισχύουσα νομοθεσία «Υδατικό Σύστημα Αναψυχής» με Κωδικό ακτής ELBW069195015 και την ονομασία ΑΛΙΜΟΣ, γνωστή επίσης με τις ονομασίες Λουτρά Αλίμου και Β' Αλίπεδο Λουτρών Αλίμου.

Μου ζητήθηκε να γνωματεύσω με την ιδιότητά μου ως Γραμματέα και pro bono νομικού συμβούλου του Συλλόγου μας αλλά και ως κατοίκου του Παλαιού Αλίμου ήδη από το 1993, εάν είναι νόμιμη η εκτροπή της εκβολής του ρέματος Τραχώνων

μέσα στην ακτή των Λουτρών Αλίμου και εάν επιτρέπεται οι επενδυτές του Μητροπολιτικού Πόλου, οι εργολάβοι, οι υπερεργολάβοι και λοιποί προστεθέντες τους να συνεχίσουν έργα στην περιοχή τα οποία εκτρέπουν την υπάρχουσα φυσική κοίτη του ρέματος Τραχώνων στα τελευταία της 150 περίπου μέτρα πριν από τις σημερινές φυσικές εκβολές του ρέματος στρέφοντάς την, απότομα δεξιά όπως κατεβαίνει προς την θάλασσα αμέσως μετά την Λεωφόρο Ποσειδώνος, για να καταλήξει μέσα στην κολυμβητική παραλία ΑΛΙΜΟΣ όπου έχει σχεδιαστεί η νέα εκβολή του ρέματος Τραχώνων και η δημιουργία δύο προβόλων προκειμένου το ρέμα να εκβάλει βαθύτερα στην θάλασσα, σε κάποια απόσταση από την κολυμβητική παραλία.

Ακολουθεί περιγραφή της περιοχής που άρχεται από τα λουτρά ΑΛΙΜΟΣ και καταλήγει στο ανατολικό πέρας του Υγρότοπου προς την περιοχή του Αγίου Κοσμά προκειμένου να γίνει απόλυτα κατανοητό σε ποια περιοχή αναφερόμαστε:

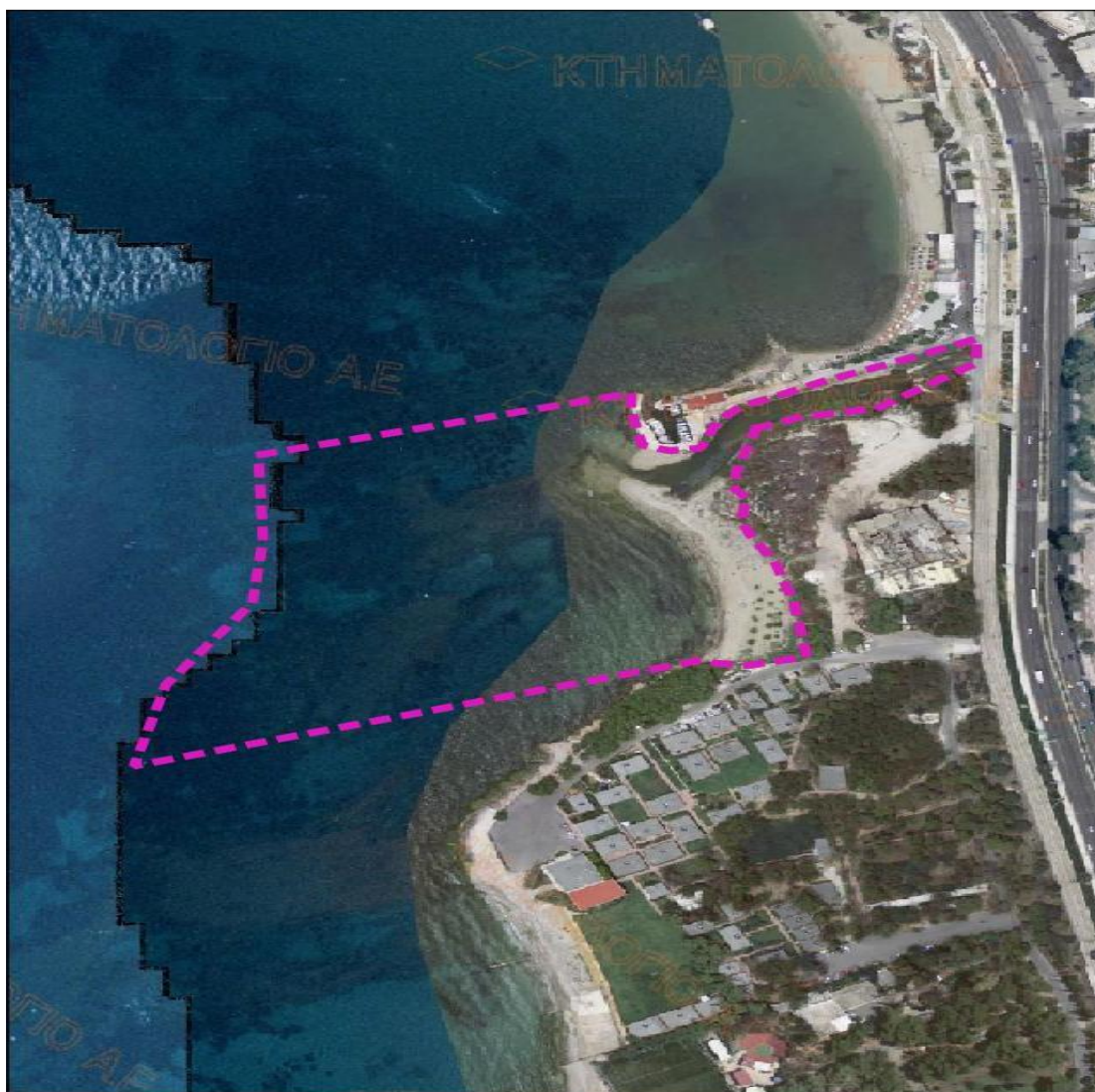
Εάν βρεθούμε στο κέντρο της παραλίας ΑΛΙΜΟΣ που χρησιμοποιείται καθημερινά από πλήθος λουόμενων και κοιτάξουμε προς την θάλασσα, στο αριστερό μας χέρι και σε ικανή απόσταση, λίγο πριν από το τέλος της παραλίας βρίσκονται εδώ και 40 περίπου χρόνια, οι εγκαταστάσεις του Ναυτικού Ομίλου Αλίμου (Ν.Ο.Α.). Αμέσως μετά, εκεί που κλείνει ο μυχός του κόλπου των Λουτρών Αλίμου υπάρχει ένα μικρό ακρωτήριο. Στο ακρωτήριο αυτό υπάρχει ένα τεχνητό λιμανάκι, γνωστό ως «το Μικρό Λιμανάκι», το οποίο χρησιμοποιούν εδώ και 40 περίπου χρόνια για να ελλιμενίζουν κάποιες λίγες βάρκες τους τα μέλη ενός σωματίου ερασιτεχνών αλιέων. Έχουν επίσης έναν αποθηκευτικό χώρο που χρησιμοποιούν για την τοποθέτηση διαφόρων υλικών ψαρέματος και ως εντευκτήριο τους.

Σε επαφή σχεδόν με το Μικρό λιμανάκι, ανατολικά όπως κινούμεθα πεζή από αυτό προς τον Άγιο Κοσμά, βρίσκονται οι φυσικές εκβολές του ρέματος Τραχώνων. Στο σημείο εκείνο της ακτής που εκβάλει το ρέμα υπάρχει μια μικρή λίμνη στην οποία αναμειγνύεται το γλυκό νερό του ρέματος με το νερό της θάλασσας από ένα άνοιγμα που συνδέει την λίμνη με τον θαλάσσιο χώρο μπροστά της. Το άνοιγμα αυτό ενίοτε καλύπτεται από φερτά υλικά με αποτέλεσμα να μην διακρίνεται η σύνδεσή της με την θάλασσα. Η λίμνη αυτή περιβάλλεται στο μεγαλύτερο μέρος της τόσο από χαμηλή όσο και υψηλή βλάστηση. Η ίδια πυκνή βλάστηση ανέκαθεν κάλυπτε και τα δύο φυσικά πρηνή και τις όχθες της κοίτης του ρέματος Τραχώνων από το σημείο που η κοίτη του περνάει κάτω από την Λεωφόρο Ποσειδώνος μέχρι και την απόληξή της στην μικρή αυτή λίμνη των φυσικών εκβολών του ρέματος. Στην λίμνη αυτή τόσο από φωτογραφίες όσο και από μαρτυρίες επισκεπτών και ερασιτεχνών αλιέων προκύπτει ότι επισκέπτεται, πέραν των άλλων και σημαντική ορνιθοπανίδα, μέχρι και ερωδιοί. Αμέσως μετά την μικρή λίμνη, όπως περπατάμε με κατεύθυνση ανατολικά προς τον Άγιο Κοσμά, υπάρχει σχετικά μικρού πλάτους και μήκους βραχώδης κατά διαστήματα παραλία που δεν προσφέρεται για κολύμβηση.

Ο χώρος που περιγράψαμε ανωτέρω (δηλαδή η φυσική κοίτη του ρέματος Τραχώνων από την Λεωφόρο Ποσειδώνος μέχρι την φυσική της εκβολή στην μικρή λίμνη με τον εμπροσθεν αυτής θαλάσσιο χώρο, η παραλία που βρίσκεται ανατολικά αμέσως μετά την μικρή λίμνη προς την κατεύθυνση του Αγίου Κοσμά και ο θαλάσσιος χώρος μπροστά από αυτήν, είναι ο προστατευμένος Υγρότοπος Προτεραιότητας Β΄,

βιότοπος εξαιρετικής φυσικής ομορφιάς και περιβαλλοντικής αξίας, που οι κάτοικοι της περιοχής μας, αλλά και πολλοί Αθηναίοι, επισκέπτονται πεζή, αναζητώντας γαλήνη σε ένα ονειρεμένο φυσικό περιβάλλον δίπλα στην φύση και την θάλασσα.¹

Για να γίνει πιο εύκολα αντιληπτό που εκτείνεται ο παραπάνω υγρότοπος παραθέτω αμέσως κατωτέρω μια φωτογραφία την οποία έχω αντιγράψει από τον ιστότοπο υγροτόπων του ΕΚΒΥ και απεικονίζει τα εξωτερικά όριά του με μια κόκκινη διακεκομμένη γραμμή.

Ο χώρος αυτός ήταν πάντοτε προσιτός στους κατοίκους της περιοχής μας, και επειδή ήταν ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, καθολική ήταν η απαίτηση των δημοτών του Αλίμου να εξασφαλιστεί η περαιτέρω συντήρηση, ανάπλαση, και βελτίωσή του,

¹ Σημειώνεται χαρακτηριστικά ότι το 2023, μετά από επίσκεψή του στον χώρο, μαζί με τον κ. Δήμαρχο Αλίμου, ο τότε Περιφερειάρχης Αττικής κ. Πατούλης, προφανώς γοητευμένος από την τοποθεσία, ανάρτησε στο διαδίκτυο φωτογραφία του της μικρής λίμνης που υπάρχει στις σημερινές εκβολές του ρέματος Τραχώνων! Η Περιφέρεια Αττικής περιλαμβάνει μέχρι σήμερα τον Υγροβιότοπο στις προστατευόμενες περιοχές προς χρηματοδότηση δράσεων και έργων προστασίας, αποκατάστασης, ανάδειξης και διαχείρισης.

πολλώ μάλλον που, εξ όσων ήταν γνωστό, ήταν μεταξύ των Υγρότοπων που το 2014 κατά Προτεραιότητα Β' επιλέχθηκαν για την εκπόνηση μελετών, τη χρηματοδότηση δράσεων και έργων προστασίας, αποκατάστασης, ανάδειξης και διαχείρισής τους με προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΣΠΑ 2014-2020 και στην συνέχεια ΕΣΠΑ 2021-2027).

Στις πρώτες ημέρες του μηνός Μαρτίου τρέχοντος έτους, το ΔΣ του Συλλόγου μας πληροφορήθηκε από κατοίκους της περιοχής, ότι τους εμποδίστηκε η πρόσβαση στον παραπάνω Υγρότοπο από φράκτες φτιαγμένους με λαμαρίνες.

Προσπαθώντας οι κάτοικοι να αντιληφθούν τι συνέβαινε στον χώρο, διαπίστωσαν ότι πίσω από τους φράκτες, σκαπτικά και κοπτικά μηχανήματα τα οποία χειρίζονταν εργατικό προσωπικό που εργάζεται στον Μητροπολιτικό Πόλο του Ελληνικού, είχαν αρχίσει και σε σημαντικό βαθμό προχωρήσει σε κοπή, κυρίως της υψηλής βλάστησης που κάλυπτε την αριστερή όχθη και τα πρανή της κοίτης του ρέματος Τραχώνων, αμέσως μετά την Λεωφ. Ποσειδώνος όπως η κοίτη κατέρχεται προς τις εκβολές, αλλά και να ισοπεδώνουν ή/και να κατεβάζουν το επίπεδο των πρανών στο ίδιο αριστερό τμήμα του ρέματος και να αποψιλώνουν την περιοχή πίσω από τα πρανή στο ίδιο τμήμα.

Οι παραπάνω κάτοικοι, όπως πληροφορηθήκαμε, εξανέστησαν από το θέαμα της καταστροφής του υγρότοπου και απείλησαν να καλέσουν την αστυνομία. Το επεισόδιο έληξε με την άμεση αποχώρηση των εργαζόμενων από τον χώρο. Τις επόμενες ημέρες δεν διαπιστώθηκε να γίνονται εργασίες στο συγκεκριμένο σημείο.

Ο Σύλλογός μας, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα οποία έχουν γεννηθεί και διαβιούν σε απόσταση μερικών δεκάδων μέτρων από την συγκεκριμένη περιοχή του Αλίμου, ενημέρωσαν τον κ. Δήμαρχο Αλίμου και οργανώθηκε επείγουσα συγκέντρωση δημοτών του Αλίμου στελεχών του Δήμου περιλαμβανομένων του κ. Δημάρχου και του κ. Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου Αλίμου, αλλά και ειδικών επιστημόνων που ασχολούνται με το περιβάλλον, ωκεανολόγων και άλλων, στον χώρο που βρίσκεται το Μικρό Λιμανάκι.

Εκεί αναφέρθηκε, ότι οι εργασίες του Επενδυτή αποβλέπουν στο να εκτραπεί η φυσική πορεία του ρέματος Τραχώνων ώστε, αντί να ακολουθήσει την από αιώνων χαραγμένη φυσική πορεία της που την οδηγούσε στην μικρή λίμνη της φυσικής εκβολής του ρέματος, να εκβάλει μέσα στην κολυμβητική παραλία ΑΛΙΜΟΣ, κάνοντας μια απότομη στροφή δεξιά, αμέσως μετά την Λεωφόρο Ποσειδώνος, στο σημείο που γινόταν οι παραπάνω εργασίες. Στη συζήτηση αναφέρθηκε ότι ο κ. Δήμαρχος Αλίμου είχε ζητήσει από την Περιφέρεια τον Φεβρουάριο του 2019 να μην γίνει η σχεδιαζόμενη εκτροπή εκβολών προς έναν χώρο κολύμβησης, αλλά ήδη ήταν φανερό ότι το αίτημα του δεν εισακούστηκε².

² Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Αλίμου στην συνεδρίασή του της 26/2/2019 είχε **ομόφωνα** ταχθεί εναντίον της μεταβολής της θέσης εκβολής του ρέματος θεωρώντας, μεταξύ άλλων ότι ...“η εκτροπή της εκβολής δημιουργεί έναν χώρο απολύτως επιτρεπόμενης και ασφαλούς κολύμβησης στο Ακίνητο της Επένδυσης (όπου σήμερα απαγορεύεται η κολύμβηση) και μία δημοτική παραλία

Το σύνολο των παρισταμένων εξέφρασε την ανάγκη αποτροπής της διαφαινόμενης εκτροπής της κοίτης του ρέματος, ώστε να εξασφαλιστεί ότι, αμέσως μετά την Λεωφόρο Ποσειδώνος, ακολουθώντας την φυσική της πορεία, θα συνεχίσει να εκβάλλει στις σημερινές φυσικές της εκβολές και όχι στην παραλία των Λουτρών Αλίμου.

Σημειώνεται εν προκειμένω ότι η κολυμβητική παραλία ΑΛΙΜΟΣ (Β' Αλίπεδο Αλίμου ή Λουτρά Αλίμου) είναι η μόνη φυσική αμμώδης παραλία του Αλίμου³, ότι είναι μέχρι σήμερα ελεύθερα προσβάσιμη στο κοινό χωρίς καταβολή εισιτηρίου, ότι κατακλύζεται από κόσμο τους καλοκαιρινούς μήνες, ότι στην τελευταία καταμέτρηση καθαρότητας βρέθηκε καθαρή από ρύπους, και μάλιστα πιο καθαρή από όλες τις άλλες παραλίες που αρχίζουν από τον Φλοίσβο του Παλαιού Φαλήρου μέχρι και την περιοχή του Αγίου Κοσμά, και ότι ακριβώς στον χώρο που πρόκειται να εκβάλλει το Ρέμα Τραχώνων, υπάρχει εδώ και 40 χρόνια εγκατεστημένος ο Ν.Ο.Α .

Λίγες ημέρες μετά, σε ενημερωτική συγκέντρωση του Επενδυτή, ο υπογράφων ρώτησε τα παριστάμενα στελέχη του σε επήκοο όλων, εάν θα είχαν αντίρρηση να μην υλοποιηθεί η σχεδιαζόμενη εκτροπή της κοίτης, με δεδομένη την αναστάτωση που προκάλεσε στους δημότες του Αλίμου, αλλά και με δεδομένο ότι τόσο ο χώρος των σημερινών φυσικών εκβολών όσο και ο χώρος στον οποίο σχεδιάζει ο επενδυτής να εκτρέψει την κοίτη και τις εκβολές του ρέματος δεν του έχει μεταβιβαστεί αλλά ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο, για δε τις εργασίες στα ρέματα μας είχε δηλώσει ήδη προφορικά ότι αρμόδια είναι η Περιφέρεια. Η απάντηση που μας δόθηκε ήταν ότι η εκτροπή προβλέφθηκε από Προεδρικό Διάταγμα και επομένως για να παραμείνει η κοίτη και οι εκβολές στην παρούσα φυσική τους θέση, θα έπρεπε να τροποποιηθεί το Π.Δ., πράγμα ιδιαίτερα πολύπλοκο, χωρίς να μας απαντηθεί εάν ο Επενδυτής θα είχε αντίρρηση στην ματαίωση της εκτροπής. Το θέμα που είχε ανακύψει έγινε γνωστό σε ευρύτερο κύκλο προσώπων και από το γεγονός της αναφοράς του από τον κ. Δήμαρχο Αλίμου σε τηλεοπτικούς σταθμούς που έδειξαν ενδιαφέρον και από αναφορές στο διαδίκτυο. Μεταξύ άλλων, επικοινωνήσαμε μαζί μας, και ανταλλάξαμε απόψεις, η δημοσιογράφος κ. Ελένη Παπαδοπούλου η οποία άρχισε και περάτωσε μια κατά την κρίση μου πολύ αξιολογη και ιδιαίτερα κατατοπιστική και αντικειμενική έρευνα⁴ επί του θέματος. Η έρευνα της αυτή, συνοδευόμενη από σημαντικό φωτογραφικό υλικό και παραπομπές σε πηγές με χρήσιμες πληροφορίες, με βοήθησε στην σύνταξη της παρούσας γνωμοδότησης και την ευχαριστώ⁵.

Παράλληλα ο Σύλλογος μας, με παρακάλεσε να ερευνήσω για το πως ήταν δυνατόν να έχει επιτραπεί η εκτροπή των εκβολών του ρέματος Τραχώνων με το Π.Δ. του 2018, την στιγμή που όπως ήταν ήδη γνωστό σε όλους το Συμβούλιο της Επικρατείας, έχει

στο Β' Αλίπεδο του Δήμου Αλίμου, όπου πλέον θα απαγορεύεται η κολύμβηση (ενώ σήμερα επιτρέπεται)".

³ Η δεύτερη χαρακτηρισμένη ως Υδατικό Σύστημα Αναψυχής του Αλίμου είναι η κολυμβητική παραλία ΑΚΤΗ ΗΛΙΟΥ με κωδικό Ακτής ELBWO69195016 αλλά είναι τεχνητή παραλία.

⁴ Η ανάρτηση του άρθρου της έγινε στον ιστότοπο <https://insidestory.gr> στις 7-7-2025.

⁵ Για το ίδιο θέμα επικοινωνήσαμε μαζί μου και ο δημοσιογράφος κ. Ματθαίος Τσιμιτάκης του οποίου σύντομη αναφορά επί του θέματος αναρτήθηκε στον ιστότοπο «Το νήμα» (www.nema.media) στις 14-7-2025 παραπέμποντας και στην έρευνα της κ. Παπαδοπούλου.

κατ' επανάληψη κρίνει ότι απαγορεύεται αυστηρότατα η εκτροπή της κοίτης των ρεμάτων από την φυσική τους θέση επειδή η συγκεκριμένη ενέργεια παραβιάζει το άρθρο 24 του Συντάγματος⁶.

Μου ετέθησαν έτσι, ερωτήματα τα οποία παραθέτω κατωτέρω συνοδευόμενα από τις απαντήσεις μου.

B. Ερωτήσεις και Απαντήσεις:

Ερώτηση 1:

Ποια είναι τα φυσικά προστατευόμενα οικοσυστήματα της εδαφικής περιοχής που άρχεται από την Λεωφόρο Ποσειδώνος και καταλήγει στην θάλασσα στο ύψος του Παλαιού Αλίμου;

Απάντηση 1:

(α) Το ρέμα Τραχώνων, του οποίου η οριοθέτηση έγινε με το Π.Δ. του 2018, είναι Προστατευόμενο Υδατόρεμα Β' Προτεραιότητας, περιλαμβανόμενο στον κατάλογο Υδατορεμάτων του Παραρτήματος ΙΧ του Νόμου «4277/2014. Ένα μεγάλο μέρος της κοίτης του διατρέχει τον Μητροπολιτικό Πόλο. Οι πληροφορίες που έχουμε όσον αφορά το τμήμα του εντός του Μητροπολιτικού Πόλου είναι ότι σχεδιάζεται και προωθείται η ανάπλαση και βελτίωσή του και ότι σε πολλά σημεία η ροή του ρέματος θα επανέλθει στην παλαιά φυσική της κοίτη από όπου είχε εκτραπεί για διάφορους λόγους, ακόμη και από τους Γερμανούς, οι οποίοι είχαν εγκατασταθεί στην περίοδο της Κατοχής μέσα στο αεροδρόμιο του Ελληνικού. Η εξέλιξη αυτή είναι θετική. Ακόμη αντιλαμβάνομαι ότι το συγκεκριμένο προστατευόμενο Υδατόρεμα ήταν γνωστό σε όλους τους κατοίκους της περιοχής. Ελάχιστοι όμως, όπως διαπίστωνα, γνώριζαν ότι στο τμήμα από την Λεωφόρο Ποσειδώνος μέχρι την θάλασσα είχε σχεδιαστεί εκτροπή της κοίτης και της εκβολής του προς τα λουτρά Αλίμου. Διαπίστωνα ακόμη από τα σχεδιαγράμματα που επισυνάπτονται στο ΦΕΚ Δημοσίευσης του Π.Δ. του 2018 ότι εντός του Μητροπολιτικού Πόλου έχει προβλεφθεί η παροχέτευση των υδάτων ενός μικρού ρέματος, του ρέματος Αεροδρομίου, στην κοίτη του ρέματος Τραχώνων, με ανάλογη μικρή αύξηση του συνόλου των υδάτων που θα διατρέχουν την κοίτη του ρέματος Τραχώνων.

(β) Το «Παράκτιο Έλος Λουτρών Αλίμου», Προστατευόμενος Υγρότοπος Προτεραιότητας Β' υπό την επίσημη ονομασία, και Κωδικό Natura GR 300431100, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο Υγροτόπων του Παραρτήματος ΙΧ του Νόμου 4277/2014. Πρόκειται για τον χώρο που περιγράψαμε στην αρχή της παρούσας ως εξαιρετικού φυσικού και περιβαλλοντικού κάλλους που περιλαμβάνει την μικρή φυσική λίμνη των εκβολών, την παρακείμενη στην λίμνη μικρή παραλία και τον

⁶ **Σύνταγμα Άρθρο 24:** (Προστασία του περιβάλλοντος) «1. **Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του καθενός.** Για τη διαφύλαξή του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας...».

μπροστά της θαλάσσιο χώρο, όπως απεικονίζονται στην παραπάνω φωτογραφία του που ελήφθη, όπως προαναφέρθηκε από τον ιστότοπο του ΕΚΒΥ,

Σύμφωνα με τα στοιχεία που αντλήσαμε από τον «Δικτυακό Τόπο Για τους Υγρότοπους της Ελλάδας» του **Ελληνικού Κέντρου Βιότοπων-Υγρότοπων (ΕΚΒΥ)** αλλά και από άλλα έγγραφα, περιλαμβανομένων εγγράφων της Περιφέρειας Αττικής αλλά και του Υπουργείου Περιβάλλοντος, προκύπτει ότι ο Υγρότοπος αυτός δεν έχει μέχρι σήμερα θεσμικά οριοθετηθεί. Εν τούτοις, όλοι οι χάρτες στους οποίους αποτυπώνεται η οριοθέτησή του, τον εμφανίζουν να καλύπτει έκταση περίπου 9,4 στρεμμάτων, και σχεδόν στο σύνολό του να βρίσκεται εκτός της οριοθετηθείσας από το Π.Δ. του 2018 νέας κοίτης του ρέματος Τραχύνων, με την οποία φέρεται να εφάπτεται ή/και επικαλύπτεται σε διαδρομή λίγων μέτρων πριν φθάσει στην μικρή λίμνη των εκβολών, έχει δε τα παρακάτω καταγεγραμμένα από το ΕΚΒΥ χαρακτηριστικά:

- a) **Κωδικός** GR 300431000 (Πρόκειται για τον κωδικό Natura).
- b) **Χερσαία έκταση** 0,94 (ha), ήτοι 9,4 στρέμματα,
- c) **Συντεταγμένες** 37°54'1"N και 23°42'58'.
- d) **Θέση:** Βρίσκεται στα όρια των Δήμων Αλίμου και Ελληνικού–Αργυρούπολης και περιλαμβάνει το εκβολικό σύστημα του Αλίμου και τμήμα της παραλιακής ζώνης προς τα ανατολικά.
- e) **Εντάσσεται βάσει του Νόμου 4277/2014 στο ειδικό πρόγραμμα, ως Β' Προτεραιότητας**, για οριοθέτηση, εκπόνηση μελετών, χρηματοδότηση δράσεων και έργων προστασίας, αποκατάστασης, ανάδειξης και διαχείρισης.
- f) **Εκκρεμεί η θεσμική οριοθέτησή του** σύμφωνα με όσα ορίζονται στο Νόμο περί βιοποικιλότητας 3937/2011.
- g) **Βιοποικιλότητα:** Πρόκειται για υδροβιότοπο τύπου κατά RAMSAR⁷ F, δηλαδή συγκαταλέγεται στα Εκβολικά ύδατα, δηλαδή τα μόνιμα ύδατα των εκβολών και τα εκβολικά συστήματα των δέλτα.
- h) **Τύποι Οικοτόπων:**
 - ο Χλωρίδα: Arundo donax, Cakile maritima, Chenopodium sp., Echinophora spinosa, Portulaca oleracea, Ricinus communis, Tamarix sp., Vitex agnus-castus, Xanthium strumarium.
 - ο Πανίδα: Ασπόνδυλα, Ψάρια, Αμφίβια, Ερπετά, Chalcides ocellatus, Elaphe situla, Θηλαστικά, Pipistrellus kuhlii, Tadarida teniotis, Πτηνά.
- i) Επιπλέον των ανωτέρω, **σύμφωνα με το από 11 Απριλίου 2019 υπόμνημα του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΛΚΕΘΕ)⁸ το χέλι Anguilla anguilla (γνωστό και ως European Eel), κρίσιμως κινδυνεύον (critically endangered) είδος μεταναστευτικού ψαριού, που έχει περιληφθεί στον κόκκινο κατάλογο της Διεθνούς Ένωσης για την Διατήρηση της Φύσης και των Φυσικών Πόρων (IUCN), του οποίου η γεωγραφική κατανομή στα εσωτερικά νερά της Αττικής έχει μειωθεί,**

⁷ Στο άρθρο 2 παρ. 10 του Ν. 3937/2011 για την Διατήρηση της Βιοποικιλότητας δίνεται ο ορισμός της κρίσιμης παράκτιας ζώνης και στο άρθρο 5 παρ. 8 αυτού αναφέρεται ότι *υγρότοποι RAMSAR είναι αυτοί που έχουν διεθνή σημασία.*

⁸ Το υπόμνημα αναφέρεται στο ρέμα της Ραφήνας αλλά στην σελίδα 3 γίνεται η συγκεκριμένη αναφορά στο κρίσιμως κινδυνεύον ψάρι/χέλι Anguilla anguilla και την παρουσία του στο ρέμα Τραχύνων.

εντοπίζεται στο ρέμα Τραχώνων. Είναι φανερό ότι εισέρχεται από ή/και διαβιεί στην μικρή φυσική λίμνη που βρίσκεται στην θέση των φυσικών σημερινών εκβολών εντός του Υγρότοπου.

ι) **Αξίες:** Κατακράτηση ιζημάτων και άλλων ουσιών, Δέσμευση ηλιακής ακτινοβολίας και στήριξη τροφικών πλεγμάτων, **Ενδιαίτημα άγριων ειδών, Αναψυχή, Αλιευτική, Βιολογική.**

κ) **Επιτρεπόμενη δραστηριότητα:** Εντός των ορίων του υγρότοπου επιτρέπεται η ερασιτεχνική αλιεία η οποία δεν αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά τον Υγρότοπο.

ι) **Περαιτέρω**, στην Μελέτη: «**ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ**» (Ιανουαρίου 2020) των Συμβούλων Μηχανικών-Αρχιτεκτόνων ΡΟΓΚΑΝ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ⁹, στην σελίδα 15 της μελέτης υπό τον τίτλο ΛΙΒΑΔΙΑ ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΒΑΘΗ ΘΑΛΑΣΣΑΣ» αναφέρεται ότι «*Στο βόρειο τμήμα της περιοχής που διερευνήθηκε (στην πλευρά εκβολής του ρέματος Τραχώνων) ξεκινούν από την ισοβαθή των 10 μέτρων και φτάνουν μέχρι την ισοβαθή των 15μ. περίπου*» από δε το Παράρτημα Α της ίδιας μελέτης προκύπτει (σελ. 20 & 21) ότι η παρουσία λιβαδιών Ποσειδωνίας και άλλων θαλάσσιων φυτών στον θαλάσσιο χώρο του Υγρότοπου που βρίσκεται μπροστά από τις σημερινές φυσικές εκβολές του ρέματος Τραχώνων είναι ιδιαίτερα αυξημένη». Εκθέτοντας δε η μελέτη την σημασία των Ποσειδωνιών στην σελίδα 16 αναφέρει ότι «*Ο χώρος στον οποίο φύονται οι Ποσειδωνίες αποτελεί ένα ιδιαίτερο και πολύ σημαντικό ενδιαίτημα, όπου μαζί με τους οργανισμούς που φιλοξενεί σχηματίζει ένα παράκτιο οικοσύστημα ιδιαίτερης σημασίας για τη Μεσόγειο θάλασσα*». Επιπλέον, σύμφωνα με την ίδια μελέτη «*Τα λιβάδια των Ποσειδωνιών χαρακτηρίζονται από υψηλή βιοποικιλότητα. Περισσότερα από 400 είδη φυτών και 1.000 είδη ζωικών οργανισμών (προστατευόμενων ή μη), απαντώνται στα λιβάδια των Ποσειδωνιών. Ακόμα και η επιφάνεια των φύλλων των Ποσειδωνιών αποτελεί ιδανικό υπόστρωμα για την προσκόλληση διαφόρων μικρών οργανισμών όπως φύκη, υδρόζωα, σκώληκες, βρυόζωα και σπόγγοι*». Ενδεικτικά, στον θαλάσσιο χώρο εντός του Υγρότοπου των Λουτρών Αλίμου, μπροστά από την μικρή του λίμνη, μέσα στα λιβάδια Ποσειδωνίας διαβιούν:

1. *Zostera* spp. (είδη θαλάσσιων αγγειόσπερμων/ spp.=species/είδη στον πληθυντικό)
2. *Cymodocea nodosa* (θαλάσσιο αγγειόσπερμο)
3. *Pinna nobilis* (Πίνα / Δίθυρο)
4. *Tonna galea* (Μπουχώνα / Γαστερόποδο)
5. *Charonia tritonis variegata* (Μπουρού ή Τρίτωνα /
6. Γαστερόποδο)
7. *Paracentrotus lividus* (κοινός αχινός / Εχινόδερμο)
8. *Sertella septentrionalis* (Δαντέλλα του Ποσειδώνα / Βρυόζωο)
9. *Hippocampus hippocampus* (Ιππόκαμπος / ψάρι)
10. *Hippocampus ramulosus* (Ιππόκαμπος / ψάρι)
11. *Sarpa salpa* (Σάλπα / ψάρι)
12. *Chromis chromis* (Καλογριά / ψάρι)
13. *Mullus barbatus* (Κουτσομούρα / ψάρι)
14. *Mullus surmuletus* (Μπαρμπούνη / ψάρι)
15. *Spicara maena* (Μένουλα / ψάρι)

⁹ Περιέχεται στην ΑΚΤΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ.

16. Coris julis (Γύλος / ψάρι)
17. Symphodus ocellatus (Χειλού / ψάρι)
18. Boops boops (Γόπα / ψάρι)
19. Oblada melanura (Μελανούρι / ψάρι)

Η συνεχιζόμενη μέχρι και σήμερα παρουσία, και νομοθετικά προβλεπόμενη προστασία του παραπάνω εξαιρετικής περιβαλλοντικής σημασίας υγρότοπου, επιβεβαιώνεται, όλως ενδεικτικά, και από το γεγονός ότι:

- Είναι μέχρι και σήμερα καταχωρημένος στον δικτυακό τόπο του **EKBY**.
- Στην σελίδα 276 του εγγράφου της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Ανάπτυξης και Κλιματικής Αλλαγής της Περιφέρειας Αττικής που είναι αναρτημένο στο διαδίκτυο υπό τον τίτλο «ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ (ΠΕΣΠΚΑ) της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ» που υπεγράφη στις **27-11-2020**, το **Παράκτιο Έλος Λουτρών Αλίμου** καταγράφεται ως ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΟΣ ΦΥΣΙΚΟΣ ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ με κωδικό GR300431000.
- Επιβεβαιώνεται τόσο από την «2^η αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής (ΕΛΟ6) που έχει θεωρηθεί στις 26/3/2024 και μεταξύ αυτών αναφέρεται ο «**Παράκτιος Υγρότοπος Λουτρών Αλίμου**» όσο και από την από **Ιουνίου 2023** «Επικαιροποίηση του Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών» της ίδιας 2^{ης} Αναθεώρησης στην σελίδα 46 της οποίας υπό τον τίτλο 5-11 «Κατηγορίες Προστατευόμενων φυσικών περιοχών ΛΑΠ του Λεκανοπεδίου Αττικής αναφέρεται ότι «Επιπρόσθετα, για το Υδατικό Διαμέρισμα Αττικής περιλαμβάνονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών και οι υγρότοποι της Αττικής που εντάσσονται στο Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας – Αττικής» και συνεχίζει αναφέροντας «Στο Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας - Αττικής (N. 4277/2014) στο άρθρο 20 περί Διαχείρισης Υδάτων ορίζεται «Ειδικό πρόγραμμα προστασίας και αποκατάστασης υγροτόπων». Σε αυτό εντάσσονται όλοι οι υγρότοποι της Αττικής και ιεραρχούνται για την οριοθέτησή τους, την εκπόνηση μελετών, τη χρηματοδότηση δράσεων και έργων προστασίας, αποκατάστασης, ανάδειξης και διαχείρισής τους, σε τρία (3) επίπεδα προτεραιότητας». Ακολουθεί πίνακας επιπέδων προτεραιότητας Α', Β' και Γ'. Στον πίνακα προτεραιότητας Β' με τον αριθμό 8 αναφέρεται «ο Παράκτιος Υγρότοπος Λουτρών Αλίμου».

Ερώτηση 2:

Ποια είναι το νομοθετικό και θεσμικό καθεστώς, εθνικό και Ευρωπαϊκό το οποίο διέπει θέματα άμεσα σχετιζόμενα με τις οριοθετήσεις των ρεμάτων, των Υγροτόπων και την προστασία τους ;

Απάντηση 2:

Υπάρχει πλήθος νομοθετημάτων (Προεδρικών Διαταγμάτων, Υπουργικών αποφάσεων, νόμων, Ευρωπαϊκών Κανονισμών & Οδηγιών, Διεθνών Συμβάσεων στις οποίες έχει προσχωρήσει η Ελλάδα κ.ο.κ.) που περιέχουν διατάξεις που αναφέρονται στην προστασία των υδατικών συστημάτων. Το σύνολο σχεδόν της εθνικής

νομοθεσίας αποτελεί ενσωμάτωση στο Εθνικό δίκαιο Ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Επέλεξα να αναφερθώ κατωτέρω μόνον σε αυτά τα οποία έχουν την μεγαλύτερη σχέση με το θέμα που κλήθηκα να ερευνήσω, σε συνδυασμό πάντοτε με τα πραγματικά περιστατικά που τέθηκαν υπόψη μου.

Ειδικότερα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 του Νόμου 4258/2014 (ΦΕΚ Α 94/14.4.2014) «Διαδικασία Οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα - ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις» «**Οριογραμμές υδατορέματος**» καλούνται «οι πολυγωνικές γραμμές και από τις δύο πλευρές της βαθιάς γραμμής του υδατορέματος, που περιβάλλουν σωρευτικά: α) τις όχθες του υδατορέματος, β) τις γραμμές πλημμύρας και γ) οποιοδήποτε φυσικό ή τεχνητό στοιχείο, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του υδατορέματος, το οποίο έχει περιβαλλοντική αξία και χρήζει προστασίας».
2. Το Άρθρο 2 παρ. 1 του ίδιου νόμου 4258/2014, προβλέπει, μεταξύ άλλων, την σύνταξη Συνοπτικής Τεχνικής έκθεσης στην οποία θα περιγράφεται «η υφιστάμενη κατάσταση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της προς οριοθέτηση περιοχής, η οικολογική κατάσταση του υδατορέματος σε ολόκληρο το μήκος του, και οι οριογραμμές του υδατορέματος χωρίς την κατασκευή έργων διευθέτησης¹⁰».
3. Στο **άρθρο 3 παρ. Α. παρ. 3.3** του ίδιου Νόμου 4258/2014 αναφέρεται ότι η πράξη επικύρωσης του καθορισμού των οριογραμμών του υδατορέματος συνοδεύεται από το τοπογραφικό διάγραμμα της περίπτωσης α της παρ. 1 του άρθρου 2 και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η περίπτωση α της παρ. 1 του άρθρου 2, σε συνδυασμό και με την παράγραφο δ του ίδιου άρθρου, προβλέπει ότι σε περίπτωση διευθετήσεων **θα πρέπει στο σχεδιάγραμμα να περιλαμβάνεται και η υφιστάμενη οριογραμμή, όπως είναι πριν από την σχεδιαζόμενη διευθέτηση**, προφανώς για να γίνεται αντιληπτό από τον αναγνώστη που βρίσκεται η υπάρχουσα κοίτη ή/και εκβολές και που μετακινούνται εξαιτίας της νέας χάραξης.
4. Με το άρθρο **20 παρ. 2 γ** «Διαχείριση υδάτων» του **Νόμου «4277/2014 «Νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας - Αττικής και άλλες διατάξεις.»** θεσπίστηκε «Ειδικό πρόγραμμα προστασίας και αποκατάστασης υγροτόπων». Σε αυτό εντάχθηκαν όλοι οι υγρότοποι της Αττικής και ιεραρχήθηκαν για την οριοθέτησή τους, την εκπόνηση μελετών, τη χρηματοδότηση δράσεων και έργων προστασίας, αποκατάστασης, ανάδειξης και διαχείρισής τους, σε τρία (3) επίπεδα προτεραιότητας (Α', Β' και Γ').
5. Σύμφωνα με το Άρθρο 20 γ (ββ) του ίδιου νόμου **«4277/2014 «Ως υγρότοποι Β' προτεραιότητας θεωρούνται τα επιφανειακά υδάτινα οικοσυστήματα, τα οποία διατηρούν σημαντικά οικολογικά και υδρολογικά χαρακτηριστικά και χρήζουν**

¹⁰ Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στα έργα διευθέτησης περιλαμβάνεται η εκτροπή της κοίτης των Υδρορεμάτων

προστασίας.¹¹ Αυτοί αναφέρονται καταρχήν στο Παράρτημα ΙΧ και εντάσσονται σε πενταετές πρόγραμμα οριοθετήσεων», σύμφωνα δε με το ίδιο άρθρο 20 γ (δδ) οι οριοθετήσεις των παραπάνω υγροτόπων **εγκρίνονται, σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 1650/1986 και 3937/2011 ή με Προεδρικά διατάγματα** εξειδίκευσης του νέου ΡΣΑ, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 1 του ίδιου νόμου, **με κριτήρια την υδρόβια, παρυδάτια, υγρόφιλη, παρόχθια ημιχερσαία βλάστηση, τους υδάτινους σχηματισμούς και τα υγροτοπικά εδάφη.**

6. Όπως οι Υγρότοποι, έτσι και τα υδατορέματα χαρακτηρίζονται ανάλογα με την περιβαλλοντική τους αξία ως Υδατορέματα Α' ή Β' ή Γ' ή Δ' Προτεραιότητας.
7. Σύμφωνα με το **Άρθρο 20 παρ. 3(α) του ίδιου νόμου 4277/2014** «Ως υδατορέματα Α' και Β' προτεραιότητας χαρακτηρίζονται αντίστοιχα τα **υδατορέματα και οι ποταμοί που έχουν στρατηγική και μεγάλη σημασία, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και αυτά που αναφέρονται στα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και στα Σχέδια Διαχείρισης πλημμυρικού κινδύνου.**
8. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1991 Του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου & του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2024 «Για την αποκατάσταση της φύσης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ)» που συνιστά αυτόματα ισχύον εσωτερικό δίκαιο επιβάλλει την διαφύλαξη όλων, χωρίς εξαίρεση των υδροβιότοπων, έχοντας μάλιστα προβλέψει την προστασία ειδικά αυτών που βρίσκονται σε εκβολές ρεμάτων λόγω της ιδιαίτερης περιβαλλοντικής τους αξίας. Σύμφωνα με το προοίμιο του Κανονισμού (παρ. 14) «Ο εν λόγω κανονισμός ... Στοχεύει στη βελτίωση της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων για τις εκπομπές και τις απορροφήσεις αερίων του θερμοκηπίου από εκτάσεις που τελούν υπό προστασία και αποκατάσταση. Στο εν λόγω πλαίσιο, **είναι σημαντικό τα οικοσυστήματα σε όλες τις κατηγορίες γης, όπως δάση, λειμώνες, καλλιέργειες και υγρότοποι, να βρίσκονται σε καλή κατάσταση** προκειμένου να μπορούν να δεσμεύουν και να αποθηκεύουν αποτελεσματικά τον άνθρακα.» Στην δε παράγραφο 19 του Προοιμίου ότι «... Τα πλούσια σε βιοποικιλότητα οικοσυστήματα, όπως τα οικοσυστήματα υγροτόπων, γλυκών υδάτων, δασών, καθώς και τα γεωργικά, με αραιή βλάστηση, θαλάσσια, παράκτια και αστικά οικοσυστήματα προσφέρουν, εάν βρίσκονται σε καλή κατάσταση, σειρά βασικών οικοσυστημικών υπηρεσιών,». Ειδική αναφορά στην παρ. 50 του Προοιμίου γίνεται και στα οικοσυστήματα που **σχηματίζονται σε περιοχές όπου συσσωρεύονται ιζήματα από ποτάμια, ρεύματα, κοιλάδες ή δέλτα ποταμών.** Αναφέρεται εν προκειμένω ότι «...Η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων γλυκών υδάτων θα πρέπει να περιλαμβάνει προσπάθειες μεταξύ άλλων μέσω της άρσης των τεχνητών φραγμών προκειμένου να υποστηριχθεί η επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης για ποταμούς, λίμνες και αλλουβιακούς οικοτόπους και είδη που ζουν στους εν λόγω οικοτόπους τα οποία προστατεύονται από τις οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ». Ο Υγρότοπος του Αλίμου σαφώς συγκαταλέγεται μεταξύ αυτών που με νεότερη, πρόσφατη και άμεσα ισχύουσα νομοθεσία, το Ελληνικό Κράτος έχει υποχρέωση να προστατεύσει, βελτιώσει και αναπλάσει, λαμβάνοντας κάθε μέτρο που θα έτεινε προς την επίτευξη του συγκεκριμένου

¹¹ Ενδεικτικό της περιβαλλοντικής αξίας των Υγρότοπων Προτεραιότητας Β' είναι ότι η Λίμνη Βουλιαγμένης έχει χαρακτηριστεί ως Υγρότοπος Προτεραιότητας Β' και ότι σε όλη την Ελλάδα υπάρχουν μόνον 36 Υγρότοποι Προτεραιότητας Β'.

Ευρωπαϊκής εμβέλειας στόχου, φαίνεται δε να εντάσσεται σε πλείονες της μιας κατηγορίες προστατευόμενων υγροτόπων του Παραρτήματος σίγουρα δε στην κατηγορία των παράκτιων και αλοφυτικών οικότοπων. Όλους αυτούς τους Υγρότοπους, με βάση τον Κανονισμό, το κράτος οφείλει να τους εντάσσει σε προγράμματα αποκατάστασης και όχι να επιτρέπει την καταστροφή τους !!!

9. Στο άρθρο 2 παρ. 10 του Ν. 3937/2011 για την Διατήρηση της Βιοποικιλότητας δίδεται ο ορισμός της «κρίσιμης παράκτιας ζώνης» και στην παρ. 12 «της παράκτιας ζώνης»¹². Στο άρθρο 5 παρ. 8 του ίδιου Νόμου, γίνεται αναφορά σε Υγρότοπους διεθνούς σημασίας (υγρότοποι RAMSAR). Σύμφωνα με το ΕΚΒΥ ο Υγρότοπος Λουτρών Αλίμου είναι κατά Ramsar τύπου F (δηλαδή αφορά εκβολές). Το άρθρο 13 παρ. 3.α. του Νόμου 3937/2011 αφορά αποκλειστικά και μόνον τους τους μικρούς υγροτόπους έως 80 στρέμματα, όπως ο Υγρότοπος των Λουτρών Αλίμου, στην δε παρ. 3 (γ) (γ), του άρθρου 13 παρ. του Ν. 3937/2011 αναφέρεται επί λέξει ότι: «**Η αποτελεσματική φύλαξη των παράκτιων υγροτόπων των προηγούμενων περιπτώσεων (Σημείωση γράφοντος: δηλαδή των μικρών Υγροτόπων του άρθρου 13) αποτελεί αρμοδιότητα των οικείων τοπικών αρχών. Ειδικά η κατεδάφιση αυθαίρετων κατασκευών μέσα σε αυτούς γίνεται με ευθύνη του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.**»

Με δεδομένο ότι στις τοπικές αρχές αναμφίβολα και πρωτίστως συγκαταλέγονται οι Δήμοι, οι τελευταίοι έχουν κατά την άποψή μας την ευθύνη της αποτελεσματικής φύλαξης των παράκτιων μικρών υγροτόπων επιφάνειας κάτω των 80 στρεμμάτων και ο κάθε Δήμος είναι αρμόδιος να αποφανθεί και να κρίνει κάτω από ποιες περιστάσεις θα ασκήσει την αρμοδιότητά του για την φύλαξη ενός Υγρότοπου που βρίσκεται στην περιοχή του και διαπιστώνει ότι καταστρέφεται. Εμείς πάλι, ως τοπικός εξωραϊστικός Σύλλογος έχουμε υποχρέωση, δικαίωμα και έννομο συμφέρον να απευθυνθούμε σε οποιαδήποτε αρχή πιστεύουμε ότι μπορεί να παρέμβει για την διάσωσή του.

Επιχειρώντας να ελέγξουμε εάν τηρήθηκαν τα όσα προβλέπονται στα παραπάνω νομοθετήματα σχετικά με τις οριοθετήσεις των ρεμάτων και των Υγροτόπων αλλά και την επιβαλλόμενη προστασία τους, διαπιστώσαμε σοβαρές παραλείψεις και παραβάσεις της ισχύουσας νομοθεσίας τόσο όσον αφορά την νέα οριοθέτηση του ρέματος Τραχώνων όσο και την σχεδιαζόμενη και αρξάμενη καταστροφή του Παράκτιου Υγρότοπου των Λουτρών Αλίμου **στις οποίες αναφερόμαστε στην συνέχεια της παρούσας.**

Ερώτηση 3:

¹² Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 12 του Ν. 3937/2011 για την Διατήρηση της Βιοποικιλότητας ως Παράκτια ζώνη ορίζονται : «*Χερσαία και υδάτινα τμήματα, εκατέρωθεν της ακτογραμμής στα οποία η αλληλεπίδραση μεταξύ του θαλάσσιου και του χερσαίου τμήματος αποκτά τη μορφή πολύπλοκων συστημάτων οικολογικών στοιχείων και πόρων αποτελούμενων από βιοτικές και αβιοτικές συνιστώσες που συνυπάρχουν και αλληλοεπιδρούν με τις ανθρώπινες κοινότητες και τις σχετικές κοινωνικο-οικονομικές δραστηριότητες. Η παράκτια ζώνη είναι δυνατόν να περιλαμβάνει φυσικούς σχηματισμούς ή μικρά νησιά στο σύνολό τους.*

Τι έχει αποφανθεί κατά καιρούς και μέχρι πρόσφατα επι του θέματος των Υδατορεμάτων και των Υγρότοπων το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ);

Απάντηση 3:

Η νομολογία του ΣτΕ τάσσεται παγίως υπέρ της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων του χωρίς μάλιστα να αναφέρεται στις τυχόν κατηγοριοποιήσεις τους. Η πρώτη αμέσως κατωτέρω αναφερόμενη απόφασή του που εξεδόθη μόλις προ ολίγων μηνών (μνημονεύοντας και 6 ακόμη αποφάσεις του ΣτΕ) είναι χαρακτηριστική:

- Πρόκειται για την απόφαση ΣτΕ 333/2025 όπου αναφέρεται : ... «Επειδή, κατά τα παγίως κριθέντα (ΣτΕ 2180/2022 σκ. 7, 2030/2022 σκ. 4, 1539/2022 σκ. 16, 463/2010 Ολομ. σκ. 16, 1492/2013 σκ. 21, 570/2012 σκ. 32 κ.ά.), τα «ρέματα» (ή «ρεύματα»), δηλαδή οι πτυχώσεις της επιφάνειας της γης, μέσω των οποίων συντελείται κυρίως η προς τη θάλασσα απορροή των πλεοναζόντων υδάτων της ξηράς, αποτελούν επιπλέον φυσικούς αεραγωγούς, μαζί δε με τη χλωρίδα και πανίδα τους είναι οικοσυστήματα με ιδιαίτερο μικροκλίμα που συμβάλλουν πολλαπλώς στην ισορροπία του περιβάλλοντος. Κατ' ακολουθίαν, τα πάσης φύσεως υδατορέματα συμπεριλαμβάνονται μεταξύ των ουσιωδών στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος που προστατεύονται, σε όλη τους την έκταση και ανεξάρτητα από τις διαστάσεις τους, από το άρθρο 24 του Συντάγματος και, ως εκ τούτου, το κράτος υποχρεούται να τα διατηρεί στην φυσική τους κατάσταση προς διασφάλιση της απορροής των υδάτων και της λειτουργίας τους ως οικοσυστημάτων, επιτρέπεται δε μόνον η εκτέλεση των απολύτως αναγκαίων τεχνικών έργων διευθέτησης της κοίτης και των πρηνών τους ώστε να διατηρείται η φυσική τους κατάσταση και να διασφαλίζεται η λειτουργία τους.»
- Παρομοίως και στην 637/2024 ΣτΕ αναφέρονται επί λέξει τα εξής: «Επειδή, περαιτέρω, ουσιώδες στοιχείο του υπό του άρθρου 24 του Συντάγματος προστατευόμενου φυσικού περιβάλλοντος αποτελούν, κατά τα παγίως κριθέντα, τα υπό διάφορες ονομασίες «ρεύματα» διά των οποίων συντελείται η απορροή προς τη θάλασσα των πλεοναζόντων υδάτων της ξηράς. Εκτός από αυτή τη λειτουργία, τα ρεύματα αποτελούν, επίσης, φυσικούς αεραγωγούς, μαζί δε με τη χλωρίδα και την πανίδα τους είναι οικοσυστήματα με ιδιαίτερο μικροκλίμα που συμβάλλουν πολλαπλώς στην ισορροπία του περιβάλλοντος. Κατ' ακολουθίαν τούτων το κράτος υποχρεούται να διατηρεί τα πάσης φύσεως υδρορεύματα στη φυσική τους κατάσταση προς διασφάλιση της λειτουργίας τους ως οικοσυστημάτων, επιτρεπομένης μόνον της εκτελέσεως των απολύτως αναγκαίων τεχνικών έργων διευθέτησης της κοίτης και των πρηνών τους προς διασφάλιση της ελεύθερης ροής των υδάτων, αποκλειομένης κάθε αλλοίωσης της φυσικής τους κατάστασης με επίχωση ή κάλυψη της κοίτης τους, ή τεχνική επέμβαση στα σημεία διακλαδώσεώς τους(βλ. ΣτΕ 1644/2006, 2405/2016 7μ. κ.ά.).

Σε μια μόνο αίτηση ακύρωσης κατά του Π.Δ., που η Ολομέλεια του ΣτΕ την απέρριψε το 2019 (απόφαση ΣτΕ 1761/2019 με ύπαρξη μειοψηφίας) έγινε παρεμπιπτόντως

(λόγω της τεράστιας βαρύτητας άλλων θεμάτων που θα έπρεπε να επιλυθούν, όπως της δόμησης ή μη του παράκτιου χώρου και του ύψους των οικοδομών εντός του Πόλου) μνεία σε ένα εδάφιο από τις 60 σελίδες της απόφασης και στην οριοθέτηση του ρέματος Τραχώνων, χωρίς όμως να αποφανθεί το ΣτΕ για το εάν υφίστατο παράβαση του άρθρου 24 του Συντάγματος, αλλά ούτε και στο εάν υφίστατο εκτροπή του ρέματος και των εκβολών, **άφηνε δε ανοικτό το ενδεχόμενο ευδοκίμησης μελλοντικών αιτήσεων κατά την εξέλιξη των εργασιών υλοποίησης του έργου και την ολοκλήρωση των εκκρεμών την εποχή εκείνη περιβαλλοντικών και άλλων μελετών, εάν δεν υπήρχε «αυτονοήτως» στο μέλλον συμμόρφωση από τον Επενδυτή με την ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος, η ανάγκη παρακολούθησης τήρησης της οποίας κατά την πρόοδο των εργασιών αναφερόταν στο Π.Δ. του 2018. Στην νομοθεσία προστασίας του περιβάλλοντος και ειδικά ενός προστατευόμενου Υγρότοπου που βρίσκεται στις εκβολές ενός ρέματος και στον πέριξ αυτών χερσαίο και θαλάσσιο χώρο, και στον οποίο διαβιούν ακόμη και επαπειλούμενα με εξαφάνιση είδη, περιλαμβάνεται αυτονοήτως και η τήρηση του άρθρου 24 του Συντάγματος.** Η απόρριψή της αίτησης, καίτοι με την ύπαρξη σημαντικής μειοψηφίας, ήταν ίσως ως ένα βαθμό κατά την γνώμη μου δικαιολογημένη για λόγους δημοσίου συμφέροντος, και τούτο επειδή εάν γινόταν δεκτή η αίτηση ακύρωσης του Π.Δ. για ενδεχόμενες μελλοντικές παραβάσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας θα υπήρχε τεράστια καθυστέρηση του έργου, η άμεση πρόοδος του οποίου ήταν τότε απολύτως αναγκαία λόγω και των μνημονιακών υποχρεώσεων της χώρας. **Όταν εκδόθηκε άλλωστε το Π.Δ. του 2018 δεν είχε ακόμη συνταχθεί η/και συμπληρωθεί και η ακτομηχανική μελέτη που σημαντικά της τμήματα συνετάγησαν το 2020 και επομένως το ΣτΕ δεν ήταν δυνατόν να γνωρίζει, ώστε να καταδικάσει εκ των προτέρων, κάτι το οποίο δεν ήταν βέβαιο εάν θα επακολουθούσε. Σε κάθε περίπτωση θεωρώ ότι εάν το θέμα της καταστροφής του Υγρότοπου αποτελούσε αντικείμενο νέας κρίσης του ΣτΕ, λαμβανομένης υπόψη και της νεότερης νομοθεσίας, η κρίση του δεν θα επέτρεπε την καταστροφή του Υγρότοπου δεδομένης της ύπαρξης απλούστερης εναλλακτικής λύσης που είναι η διαπλάτυνση και συμπληρωματική φύτευση της φυσικής κοίτης και των εκβολών στο σημείο που βρίσκονται σήμερα, ώστε και ο σημαντικός αυτός Υγρότοπος να διασωθεί και αναπλαστεί και τα δυσμενή αποτελέσματα στο ανθρωπογενές περιβάλλον που θα επέλθουν από την εκτροπή της κοίτης και την μετάθεση των εκβολών σε μια καθαρή φυσική κολυμβητική παραλία, όπου πέραν της τυχόν ρύπανσής της θα πρέπει η κολύμβηση να απέχει συγκεκριμένη απόσταση από τις εκβολές.**

Ερώτηση 4:

Διαπιστώσατε να αναφέρεται ο παραπάνω Υγρότοπος σε κάποιο έγγραφο, Υπουργική Απόφαση οποιουδήποτε αρμόδιου Υπουργείου, Σχεδιάγραμμα, Μελέτη Περιβαλλοντικών Όρων, μελέτες που απαρτίζουν την Ακτομηχανική Μελέτη ή κάπου αλλού μέχρι σήμερα, άμεσα σχετικό με το έργο του Μητροπολιτικού Πόλου;

Απάντηση 4:

Μας φάνηκε ιδιαίτερα περίεργο το γεγονός ότι μέχρι σήμερα **δεν βρήκαμε να αναφέρεται η ύπαρξη του Υγρότοπου των Λουτρών Αλίμου** σε κάποιο έγγραφο, Υπουργική Απόφαση, Σχεδιάγραμμα, Μελέτη Περιβαλλοντικών Όρων, ή και στις μελέτες που απαρτίζουν την Ακτομηχανική Μελέτη. Πολλώ μάλλον **δεν βρήκαμε σαφή μνεία ότι ο εν λόγω υγρότοπος** που η ύπαρξή του έχει παντελώς αποσιωπηθεί, πρόκειται με την πρόοδο των έργων της εκτροπής των εκβολών **θα καταστραφεί ολοκληρωτικά.**

Περίεργως, δεν βρήκαμε επίσης κάποια ρητή αναφορά ότι ο σχεδιασμός του Επενδυτή και οι εγκρίσεις που έλαβε περιλάμβαναν χωροθετικά στην περιοχή που αναφέρεται η παρούσα γνωμοδότηση «μια εκτροπή» της κοίτης και μια «μετάθεση της θέσης» των εκβολών.

Η απουσία αναφοράς στην ύπαρξη του προστατευόμενου Προτεραιότητας Β' Υγρότοπου αλλά και της εκτροπής της φυσικής κοίτης του ρέματος Τραχώνων όπως και η απουσία αναφοράς στο γεγονός ότι ο σχεδιασμός προέβλεπε την μεταφορά των εκβολών, όπου συγκεντρώνεται σήμερα όλη η χλωρίδα και πανίδα του ρέματος, συνδυάστηκε με τις παρακάτω σοβαρότατες παραλείψεις τήρησης των προβλεπόμενων νόμιμων διαδικασιών με προφανές κατά την άποψή μου αποτέλεσμα να παραπλανηθούν όσον αφορά το υφιστάμενο νομοθετικό και περιβαλλοντικό καθεστώς της περιοχής τόσο οι Εμπειρογνώμονες που συμβούλευαν την Ελληνική Κυβέρνηση κατά την διαπραγμάτευση με τους Επενδυτές για το περιεχόμενο του Π.Δ. το 2018 όσο και το ΣτΕ, όταν ήλεγξε την νομιμότητα του Π.Δ. πριν από την δημοσίευσή του.

Σε κάθε περίπτωση βέβαια, όσον αφορά το τελευταίο πιστεύουμε ότι η καθ' ημάς εσφαλμένη λόγω πλάνης, έγκριση του ΣτΕ, είχε δοθεί το 2018 με την αυτονόητη προϋπόθεση ότι η υλοποίηση των έργων δεν θα παραβίαζε το άρθρο 24 του Συντάγματος για την Προστασία του Περιβάλλοντος το οποίο δεν επιτρέπει βέβαια την καταστροφή ενός νομοθετικά προστατευόμενου υγροτόπου Προτεραιότητας Β', και την σημαντική περιβαλλοντική επιβάρυνση μιας αμμώδους φυσικής κολυμβητικής παραλίας, απλά και μόνο για να αποδώσει 30 επιπλέον μέτρα μήκους στην παρακείμενη των εκβολών και εντός των ορίων του Υγρότοπου υπάρχουσα παραλία, όπως εκ των υστέρων αναφέρθηκε στην Ακτομηχανική Μελέτη (βλ. κατωτέρω σελίδα 126 αυτής).

Ειδικότερα,

- Σε κανένα από τα έγγραφα ή σχεδιαγράμματα που αναζητήσαμε και αφορούν τον Μητροπολιτικό Πόλο δεν βρέθηκε αναφορά στην πορεία που ακολουθεί η φυσική κοίτη και που βρίσκεται σήμερα η θέση των εκβολών του ρέματος Τραχώνων.
- Το ρέμα Τραχώνων διατρέχει ολόκληρο τον Μητροπολιτικό Κόλπο πριν καταλήξει στα τελευταία 150 μέτρα του από την Λεωφόρο Ποσειδώνος μέχρι τις σημερινές εκβολές του. Διαβάζοντας κάποιος τα σχεδιαγράμματα που δημοσιεύτηκαν στο ΦΕΚ του Π.Δ. του 2018, αντίθετα με την ρητή διάταξη του νόμου που επιβάλλει τα σχεδιαγράμματα να χαράσσουν και την φυσική κοίτη όταν γίνεται διευθέτηση, διαπιστώνει ότι έχει χαραχθεί σε αυτά μόνον η νέα οριοθέτηση! Ήταν έτσι αδύνατο

να γίνει αντιληπτό από τον οιοδήποτε ότι, οι σχεδιασθείσες από τους συμβούλους των επενδυτών οριογραμμές της όχθης του ρέματος Τραχώνων, δεν ακολουθούν την φυσική κοίτη, ούτε τις φυσικές εκβολές και ότι επομένως προτεινόταν εκτροπή της κοίτης και αλλαγή της σημερινής θέσης των εκβολών, που για να δικαιολογηθεί θα έπρεπε να υπάρχουν όλως εξαιρετικοί λόγοι που δεν συνέτρεχαν στην κρινόμενη περίπτωση.

- Ειδικά ερωτηθείς προ ολίγων ημερών περί τούτου το μέλος της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων για τον Μητροπολιτικό Πόλο καθηγητής του Πολυτεχνείου κ. Νικόλαος Μπελαβίλας, από την δημοσιογράφο κ. Ελένη Παπαδοπούλου, εάν είχε καταλάβει πως οι υπάρχουσες φυσικές εκβολές του ρέματος Τραχώνων θα άλλαζαν θέση, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, απάντησε: «*Στο ερώτημα αν ως Επιτροπή Εμπειρογνομόνων αντιληφθήκαμε αυτήν τη μεταβολή, η ειλικρινής απάντηση είναι αρνητική*».
- Σε κανένα απολύτως έγγραφο δεν αναγράφεται όχι μόνον η ύπαρξη του Υγρότοπου αλλά ούτε και η επικείμενη και επιμελώς σχεδιασθείσα καταστροφή του. Αντίθετα διαπιστώνεται η χρήση εκφράσεων που προσπαθούν επιμελώς να **μην αποκαλύψουν τα τεκταινόμενα**. Έτσι στα δημοσιευμένα σχεδιαγράμματα αντί να αναφερθεί η ύπαρξη του Υγροβιότοπου, αναφέρονται στον θαλάσσιο χώρο λοξώς αριστερά από τον Υγροβιότοπο οι λέξεις «**έργα προστασίας των εκβολών**» ως εάν προστασία να είναι η επιχωμάτωση της κοίτης, της μικρής λίμνης-έλους στην οποία εκβάλλει, η καταστροφή της χλωρίδας και σπάνιας πανίδας του υγροβιότοπου και η δημιουργία στο σημείο εκείνο τεχνητής παραλίας, η οποία θα βρίσκεται δίπλα στο συγκρότημα COVE VILLAS που αναγείρεται σε μικρή απόσταση από τον καταστρεφόμενο Υγρότοπο. Σε άλλα έγγραφα αναφέρεται ότι θα γίνει **απλά συντήρηση και καθαρισμός της κοίτης** και σε άλλα **ότι δεν θα επηρεαστεί από το έργο το μικρό τεχνητό λιμανάκι των αλιέων**, παραλείποντας να αναφέρει εάν, και πως, θα επηρεαστεί ο Υγρότοπος!
- Τα Συνημμένα Σχεδιαγράμματα στην υπ' αριθμ. **74502 ΕΞ 2019 ΕΜΠ Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ/Β'/2792/2019)** που οριοθετούν τον χώρο της περιβαλλοντικής μελέτης η οποία φέρεται ως εγκριτική των περιβαλλοντικών όρων του Μητροπολιτικού Πόλου, φέρεται να έχουν αφήσει εκτός περιβαλλοντικής αξιολόγησης την εκτροπή των εκβολών και την καταστροφή του Υγρότοπου «Παράκτιο Έλος Λουτρών Αλίμου», αφού δεν περιλαμβάνουν το τμήμα της κοίτης και των εκβολών του ρέματος Τραχώνων από την λεωφόρο Ποσειδώνος μέχρι την θάλασσα όπως σαφώς προκύπτει από αυτά των σελίδων 34332 (συνολικό), 34334 (με το ρέμα να σταματάει στην λεωφόρο Ποσειδώνος) και 34338. Με τον τρόπο αυτό δεν κατέστη γνωστή στον Ελληνικό λαό (άλλως αποσιωπήθηκε ή απεκρύβη) η σχεδιαζόμενη εκτροπή της σημερινής φυσικής κοίτης και η επιχωμάτωση των φυσικών εκβολών του ρέματος Τραχώνων, λόγω της μετάθεσής τους σε άλλο χώρο, παραβιαζόμενης έτσι μεταξύ άλλων της αρχής της διαφάνειας και την επιβαλλόμενης δημοσιότητας. Η παράλειψη θέτει θέμα νομιμότητας της οριοθέτησης.
- Ενώ σύμφωνα με την **παρ. 9 (γ) του άρθρου 1 παρ. του Νόμου 4258/2014 (ΦΕΚ Α 94/14.4.2014)**¹³ θα έπρεπε η επικυρωθείσες από το Π.Δ. του 2018 νέες οριογραμμές

¹³ Ίδετε αναφορά ανωτέρω ως διαπίστωση με αριθμό 1.

του Ρέματος Τραχώνων να περιλαμβάνουν υποχρεωτικά ΚΑΙ «οποιοδήποτε φυσικό ή τεχνητό στοιχείο, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του υδατορέματος, το οποίο έχει περιβαλλοντική αξία και χρήζει προστασίας», οι νέες οριογραμμές σαφέστατα άφησαν ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝ ΛΟΓΩ ΔΙΑΤΑΞΗΣ εκτός αυτών ολόκληρο τον προστατευόμενο Προτεραιότητας Β΄ υγροβιότοπο των Λουτρών Αλίμου, ο οποίος είναι πέραν πάσης αμφιβολίας φυσικό στοιχείο αναπόσπαστα συνδεδεμένο με το ρέμα, **ΕΧΕΙ αναγνωρισμένη περιβαλλοντική αξία και ΧΡΗΣΕΙ προστασίας !!!**». Εάν γνώριζε το Συμβούλιο της Επικρατείας ότι αποσιωπήθηκε η ύπαρξη του Υγρότοπου που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Υδρορέματος, δεν μπορεί παρά να είχε απαιτήσει να περιληφθεί ο Υγρότοπος μέσα στην οριογραμμή του ρέματος. Η σημαντικότερη αυτή παράλειψη, συνδυασμένη και με την απουσία στα σχεδιαγράμματα που δημοσιεύτηκαν στο ΦΕΚ της υπάρχουσας φυσικής κοίτης και των φυσικών εκβολών του ρέματος, καθιστά κατά την κρίση μας εξαιρετικά αμφίβολη την νομιμότητα της νέας οριοθέτησης του ρέματος Τραχώνων που έχει εγκριθεί με το Προεδρικό Διάταγμα !!!

- Επιπλέον αγόμεθα στην εύλογη φρονώ σκέψη ότι, εάν αποκαλυπτόταν πριν από την έκδοση του Π.Δ. του 2018, το γεγονός ότι υπήρχε ο προστατευόμενος Υγρότοπος Λουτρά Αλίμου με την σπάνια χλωρίδα και κρίσιμωσ κινδυνεύουσα πανίδα που επικαλύπτει όχι μόνον την σημερινή φυσική κοίτη και τις φυσικές εκβολές του ρέματος Τραχώνων αλλά εκτείνεται και πέραν αυτών σε συνολική έκταση 9,4 στρεμμάτων που πρέπει με βάση τον σχεδιασμό του επενδυτή να καταστραφεί, θα ήταν αδύνατο να γίνει δεκτή η πρόταση του Επενδυτή να στραφεί η κοίτη του ρέματος προς τα δεξιά και οι εκβολές του ρέματος να μεταφερθούν μέσα στην κολυμβητική παραλία ΑΛΙΜΟΣ.

Ερώτηση 5:

Πως προκύπτει ότι ο προταθείς και εγκριθείς από τον Επενδυτή σχεδιασμός οδηγεί σε καταστροφή του Παράκτιου υγρότοπου των Λουτρών Αλίμου:

Απάντηση 5:

Η σχεδιασθείσα εκτροπή της κοίτης και η θέση των νέων εκβολών αποκόπτουν τον Υγρότοπο από την υδροδότησή του με τον νερό του ρέματος. Προβλέπεται επιχωμάτωση της φυσικής κοίτης στο τμήμα της που πλησιάζει προς την φυσική λίμνη των εκβολών ώστε να παύσει η υδροδότησή της μικρής λίμνης των σημερινών εκβολών. Έτσι ο χώρος της σημερινής φυσικής λίμνης προβλέπεται να αποξηραθεί ώστε να μεγαλώσει κατά 30 μέτρα η παρακείμενη παραλία !!! Είναι συνεπώς δεδομένη η πλήρης καταστροφή του Υγρότοπου.

Το γεγονός της καταστροφής μπορεί έμμεσα και μόνον να συναχθεί από τα όσα αναφέρονται στην σελίδα 126 της Ακτομηχανικής Μελέτης όπου όχι μόνον δεν αναφέρεται η **ύπαρξη Υγροβιότοπου** αλλά αφήνεται να εννοηθεί ότι στο σημείο αυτό θα γίνει **«διαμόρφωση των εκβολών»**, ως εάν η καταστροφή και το μπάζωμα των εκβολών να συνιστά «διαμόρφωσή τους» ο δε εκβραχισμός της βραχύδους παραλίας και του θαλασσίου χώρου μπροστά της όπου συχνάζει η πανίδα του

υγρότοπου, και η μεταφορά σε αυτήν άμμου και χαλικιού να συνιστά «εμπλουτισμό της παραλίας» !!!

Το κείμενο στην σελίδα 126 της Ακτομηχανικής Μελέτης είναι διατυπωμένο με ιδιαίτερη ομολογουμένως δημιουργική ασάφεια :

“10.1.2 Τμήμα 2 «Στην περιοχή του Τμήματος 2 περιλαμβάνονται, πρώτον η υπάρχουσα εκβολή του χειμάρρου Τραχώνων και δεύτερον η παρακείμενη παραλία. **Τα προτεινόμενα έργα αφορούν στη διαμόρφωση της εκβολής και τον εμπλουτισμό της ακτής νότια αυτής.** Σύμφωνα με την «Προκαταρκτική μελέτη λιμενικών έργων του παραλιακού μετώπου του οικοπέδου της Ελληνικό Α.Ε.»: **Η υφιστάμενη κοίτη του ποταμού επιχώνεται, ενώ το παραθαλάσσιο τμήμα διαμορφώνεται σε παραλία το πλάτος της οποίας πλέον αυξάνεται κατά περίπου 30 μέτρα.** Όσον αφορά στην υφιστάμενη ακτή, νότια της σημερινής εκβολής του ρέματος Τραχώνων, προτείνεται η υλοποίηση ήπιων έργων και ειδικότερα, σύμφωνα με τη «Προκαταρκτική μελέτη λιμενικών έργων του παραλιακού μετώπου του οικοπέδου της Ελληνικό Α.Ε., η Σύntαξη του Απαιτούμενου Φακέλου των Προτεινόμενων Λιμενικών Έργων του Παράκτιου Μετώπου του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού – Αγίου Κοσμά, **απομάκρυνση των ογκολίθων** από την ακτογραμμή με παράλληλο εμπλουτισμό για την ποιοτική αναβάθμιση των ιζημάτων και την αύξηση του πλάτους της ακτής. Τα υλικά εμπλουτισμού θα είναι επίσης άμμος και λεπτόκοκκο χαλίκι. Η προμήθεια της άμμου καθώς επίσης και του λεπτόκοκκου χαλικιού θα πραγματοποιηθούν από αδειοδοτημένα λατομεία.»

Δεν επεξηγείται, ούτε πουθενά αναφέρεται ποια είναι η επίπτωση από το γεγονός ότι **η υφιστάμενη κοίτη του ποταμού επιχώνεται**, γιατί θα έπρεπε να αναφερθεί ότι η επιχωμάτωση οδηγεί στην αποξήρανση του Υγρότοπου !

Ούτε αφήνει να γίνει αντιληπτό ότι ως «εμπλουτισμός των εκβολών» νοείται το μπάζωμα με την άμμο και το χαλίκι που θα μεταφερθούν από τα λατομεία στο χώρο των σημερινών φυσικών εκβολών, οι οποίες θα αποξηραθούν λόγω της επιχωμάτωσης της κοίτης που τις τροφοδοτεί με νερό !

“Έτσι, όπως προκύπτει από τα παραπάνω, και η ποιοτική αναβάθμιση των ιζημάτων που μνημονεύεται παραπάνω, συνίσταται στην μεταφορά της άμμου και του χαλικιού (τον «εμπλουτισμό» κατά την ως άνω Προκαταρκτική μελέτη) στο σημείο της αποξηρανθείσας φυσικής εκβολής ώστε, όπως ομολογείται, να αυξηθεί κατά περίπου 30 μέτρα το πλάτος της παραλίας που υπάρχει σήμερα δίπλα στην θέση των φυσικών εκβολών !!!

Είναι λοιπόν όντως προφανές, ότι η βραχύδης αυτή την στιγμή φυσική παραλία που βρίσκεται μέσα στο όρια του Υγρότοπου πρόκειται, μετά την αποξήρασή του, να μετατραπεί σε τεχνητή παραλία (με άμμο & χαλίκι).

Ερώτηση 6:

Έχει λεχθεί από τον επενδυτή σε δημοσίευμα επί του θέματος ότι ο σχεδιασμός της νέας οριογραμμής του ρέματος Τραχώνων εξυπηρετεί αντιπλημμυρικές σκοπιμότητες. Συμμερίζεστε αυτή την άποψη;

Απάντηση 6:

Την απάντηση στο συγκεκριμένο ερώτημα έχουν ήδη δώσει ο κ. **Δημήτρης Θεοδοσόπουλος αγρονόμος, τοπογράφος-μηχανικός** και η κ. **Ροδούλα Κωνσταντινίδου, ωκεανογράφος και γεωλόγος-μηχανικός**, όπως προκύπτει από το άκρως κατατοπιστικό άρθρο της κ. Εύας Παπαδοπούλου με ημερομηνία 7-7-2025 που δημοσιεύθηκε στο Inside story όπου αναγράφονται επι λέξει τα ακόλουθα:

Ο Δημήτρης Θεοδοσόπουλος τον Σεπτέμβριο του 2018 είχε πραγματοποιήσει ένα οδοιπορικό κατά μήκος της κοίτης του φυσικού συνόρου Ελληνικού-Αλίου. Η επίσκεψη δεν ήταν τυχαία. Ο αγρονόμος, τοπογράφος-μηχανικός ανήκει στη «Γεωμυθική», μια ομάδα σπηλαιολόγων και μηχανικών που, με κοινό ενδιαφέρον την εξερεύνηση, πραγματοποιεί αυτοψίες σε κλειστά και ανοιχτά ρέματα της Αττικής.

Σε ερώτηση μας για το εάν υπάρχει κίνδυνος πλημμύρας στις εκβολές του ρέματος, ο ίδιος είναι κατηγορηματικός: «Με το να πας την εκβολή από αριστερά στα δεξιά δεν μειώνεις τον πλημμυρικό κίνδυνο· απλά μετατοπίζεις μια εκβολή. Ο πλημμυρικός κίνδυνος έχει πάντα σχέση με τον όγκο του νερού και τον χώρο που έχει να κινηθεί. Αν αυτές οι παράμετροι αλλάξουν, τότε αυξάνεται ή μειώνεται ο πλημμυρικός κίνδυνος. Οι εκβολές των Τραχώνων σήμερα είναι μικρότερες από αυτό που είχε δημιουργήσει η φύση από την αρχαιότητα, επομένως αν κάποιος θέλει να μειώσει τον πλημμυρικό κίνδυνο θα πρέπει πρακτικά να τις μεγαλώσει, να δώσει πίσω στις εκβολές τον χώρο τους και όχι να τις μετατοπίσει».

Όμως και ιστορικά, το ρέμα, πόσο μάλλον η εκβολή του, δεν έχει καταγράψει ποτέ πλημμυρικά φαινόμενα. «Δεν υπάρχει καμία δικαιολογία για να γίνει η εκτροπή, πέρα από το γεγονός ότι δεν θέλουν στην αυλή των σπιτιών της επένδυσης να υπάρχει ένα ρέμα. Και αυτό το ρέμα το μετατοπίζουν να βγαίνει σε μια δημόσια παραλία με ό,τι επίπτωση μπορεί να έχει για την ποιότητα του νερού» συμπληρώνει ο Θεοδοσόπουλος.

Για ποια πλημμύρα μπορούμε εξάλλου να μιλάμε, όταν πρόκειται για ένα ρέμα που έχει ήδη από το 2014 αποδυναμωθεί; Τότε έγιναν έργα προκειμένου να φεύγουν νερά από το ρέμα Τραχώνων και να πηγαίνουν, μέσα από δύο αγωγούς αποχέτευσης ομβρίων, στο ρέμα της Πικροδάφνης. Όπως σημειώνει η Ροδούλα Κωνσταντινίδου, ωκεανογράφος και γεωλόγος-μηχανικός, τότε το 1/3 των νερών των Τραχώνων, που κατέβαινε από τον Υμηττό, διοχετεύτηκε στο γειτονικό ρέμα. «Τότε το έργο είχε γίνει για να διευθετήσουν το αντιπλημμυρικό δίκτυο της Ηλιούπολης, ωστόσο οι Τράχωνες αποδυναμώθηκαν και το νερό τους λιγόστεψε πάρα πολύ έκτοτε».

Πράγματι, είναι κατά την άποψή μου προφανές ότι εάν δεν υπήρχε βούληση να εξαφανιστεί ο υγροβιότοπος, θα μπορούσε κάλλιστα η κοίτη να διαπλατυνθεί στην φυσική της πορεία και να διευρυνθούν και οι εκβολές στην φυσική σημερινή τους θέση. Μια τέτοια λύση και θα έσωζε τον Υγρότοπο και θα λειτουργούσε καλύτερα από πλευράς προστασίας κατά τυχόν πλημμύρας. Ατυχώς ... για τον Υγρότοπο, η λύση αυτή δεν θα μεγάλωνε κατά 30 μέτρα το πλάτος της παραλίας που βρίσκεται δίπλα στις κατοικίες του Επενδυτή και θα έφερνε λίγα μέτρα πιο κοντά στις κατοικίες την κοίτη του ρέματος. Είμαι πεπεισμένος ότι η προστασία από τις πλημμύρες δεν αποτελεί βάσιμη δικαιολογία για τον υιοθετηθέντα σχεδιασμό.

Θεωρώ εν προκειμένω αναγκαίο να αναφερθώ με απλά λόγια και στον ισχυρισμό που φαίνεται κατά πληροφορίες μας να έχει προβληθεί ότι κατά μήκος του ρέματος εντός της επένδυσης θα διαμορφωθούν νέοι υγρότοποι πράγμα που αφήνει να πλανάται η άποψη ότι ίσως αυτό να δικαιολογεί την καταστροφή του υπάρχοντος Υγρότοπου! Κατά την άποψή μας ένας τέτοιος ισχυρισμός είναι εντελώς αβάσιμος για περισσότερους από έναν λόγους, όπως ενδεικτικά: (α) δεν υπάρχει καμία σύγκριση της περιβαλλοντικής αξίας ενός υγρότοπου που βρίσκεται στις εκβολές ενός ρέματος με την αξία ενός υγρότοπου που βρίσκεται ανάντη του ιδίου ρέματος,. Ο πρώτος είναι εξαιρετικά πιο σημαντικός επειδή στις εκβολές υπάρχει ανάμιξη του γλυκού νερού του ρέματος με το νερό της θάλασσας, (β) η χλωρίδα και πανίδα που συγκεντρώνεται, ή διαβιεί στις εκβολές δεν ταυτίζεται με αυτή των υγροτόπων ανάντη των ρεμάτων (γ) δεν νοείται σε κάθε περίπτωση «συμψηφισμός» της καταστροφής ενός υγρότοπου με την δημιουργία άλλων υγροτόπων (δ) μέχρι να δημιουργηθούν και αποδώσουν οι νέοι υγρότοποι, εάν και όταν υλοποιηθούν, θα έχουν εξοντωθεί τα έμβια όντα και θα έχει ολοκληρωτικά εξαλειφθεί η χλωρίδα του «συμψηφιζόμενου» υγρότοπου κ.ο.κ

Γ. Επιπτώσεις της σχεδιασθείσας εκτροπής

Κατά την άποψη του γράφοντος:

- **Η εκτροπή των εκβολών του Ρέματος Τραχώνων στην υπό κρίση περιοχή θα αλλοιώσει το φυσικό τοπίο της περιοχής, θα εξαφανίσει την υπάρχουσα χλωρίδα και πανίδα του σημερινού υγροβιότοπου της εκβολής, και θα επιβαρύνει περιβαλλοντικά την μοναδική φυσική παραλία του Αλίμου που χρησιμοποιούν χιλιάδες λουόμενοι επιφέροντας σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις και στο ανθρωπογενές περιβάλλον.**
- Από την ανάγνωση της ακτομηχανικής μελέτης προκύπτει ότι η εκτροπή της εκβολής θα ανακόψει τα παράκτια ρεύματα και θα προκαλέσει απόθεση ιλύος (ιζήματος), μπαζώνοντας εν τοις πράγμασι, το μικρό γραφικό λιμανάκι των ψαράδων και θα έχει κατά πάσα πιθανότητα προοδευτικά αρνητικές επιπτώσεις την μεγάλη ελεύθερη παραλία του Β' Αλιπέδου Αλίμου προς την οποία θα εκτραπεί η εκβολή.
- **Η εκτροπή της εκβολής στερεί τον Ναυτικό Όμιλο Αλίμου (Ν.Ο.Α.) του χώρου εγκατάστασής του και άθλησης των μελών του. Ο Ν.Ο.Α. θα πρέπει να μετακομίσει σε άλλη, παραλία!**

- Οι επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον θα είναι σημαντικές και θα θίξουν μεγάλο αριθμό πληθυσμού (αθλητές, αλιείς, λουόμενους, επισκέπτες, φυσιολάτρες κ.α.). Τους αφαιρείται χωρίς νόμιμη αιτία, όλως αδικαιολόγητα, το δικαίωμα χρήσης ενός σημαντικού τμήματος του χώρου του αιγιαλού και της παραλίας όπου θα εκτραπούν οι εκβολές, αλλά και το δικαίωμα απόλαυσης ενός εξαιρετικού Υγρότοπου μεγάλης περιβαλλοντικής αξίας με σημαντική χλωρίδα και σπάνια πανίδα, που εκτείνεται σήμερα και επί της ακτής αλλά και εντός της θαλάσσης όπου υπάρχει μεγάλη συγκέντρωση, όπως δύο χρόνια μετά την έκδοση του Π.Δ. απεδείχθη, λιβαδιών Ποσειδωνίας.

II. Επίλογος - Συμπέρασμα

Συμπερασματικά φρονώ ότι εξαιτίας των όσων ανέφερα στο κύριο μέρος της γνωμοδότησής μου με την προταθείσα από τον Επενδυτή διευθέτηση της φυσικής κοίτης του ρέματος Τραχώνων στην συγκεκριμένη περιοχή που εκτείνεται από την Λεωφόρο Ποσειδώνος μέχρι την θάλασσα,

- (α) Υποβαθμίζεται η μόνη ελεύθερη καθαρή φυσική παραλία του Αλίμου.¹⁴
(β) Καταστρέφεται αντί να αναδειχθεί, όπως από την ισχύουσα νομοθεσία επιβάλλεται, ένας από αιώνων υφιστάμενος και προστατευόμενος Υγρότοπος (Υδροβιότοπος) που συγκεντρώνει σημαντική χλωρίδα και σπάνια πανίδα, που περιλαμβάνει ακόμη και κρισίμως κινδυνεύον είδος, με εξαφάνιση, και ότι όλα αυτά υλοποιούνται κατά παράβαση :

- 1) ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 24 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ.
- 2) ΤΗΣ ΠΑΓΙΑΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
- 3) ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΥΣΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΥΔΡΟΡΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ.
- 4) ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΥΣΑΣ ΣΗΜΕΡΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ, περιλαμβανομένου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1991 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2024 «για την αποκατάσταση της φύσης και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ)» που επιβάλλει την διαφύλαξη των υδροβιότοπων, έχοντας μάλιστα προβλέψει την προστασία ειδικά αυτών που βρίσκονται σε εκβολές ρεμάτων λόγω της ιδιαίτερης περιβαλλοντικής τους αξίας.

Κώστας Βαϊνανίδης

Δικηγόρος - Διαχειριστής LL.B, B.Sc (Politics), LL.M (UCL London)

Παλιός Άλιμος / 27/7/2025

¹⁴ Μόλις προ ημερών κρίθηκε σύμφωνα με δημοσίευμα η πλέον κατάλληλη (Κ) προς κολύμβηση παραλία από την Μαρίνα του Φλοίσβου μέχρι την Γλυφάδα.